

EDUCAȚIA MORAL-SPIRITUALĂ – OBIECTIV AL POLITICII DE TINERET ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Corina CAUȘAN, doctorand

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Tinerii reprezintă o forță majoră. Datorită capacităților intelectuale și puterii de a se mobiliza rapid, ei sunt motorul schimbărilor sociale, economice și politice din întreaga lume. Valorificarea potențialului intelectual al tinerilor din Republica Moldova în dezvoltarea țării depinde în mare măsură de educația moral-spirituală a acestora și de politicile de tineret promovate de stat.*

Cuvinte cheie: *Politica de tineret, educație moral-spirituală, tineret.*

Criza moral-spirituală a tineretului din Republica Moldova are multe aspecte dureroase, ca de exemplu: confuzia și desconsiderarea virtuților morale tradiționale (sub pretextul afirmării libertății omului modern); instabilitatea familiei, avortul, divorțul, care sînt în continuă creștere; conflictul între generații; extinderea corupției în viața societății, extinderea violenței, ca urmare a extinderii setei de câștig sau desperării ș.a. Este important să înțelegem că tinerii reprezintă o comunitate a cărei nevoi și aspirații cer o atenție deosebită. Ei au nevoie de sprijin și de un mediu care să-i ajute să treacă cu succes de la dependența din copilărie la autonomia și responsabilitățile adulților. Viitorul fiecărui stat depinde în mare parte de nivelul educației moral-spirituale a tineretului, de aceea în primul rînd un aspect al politicii de tineret este formarea și educarea moral-spirituală al tineretului din Republica Moldova. Politicile de tineret reprezintă „un sistem de măsuri menite să asigure condiții și garanții social-economice, politico-juridice și organizatorice pentru formarea socială a unei personalități multilateral dezvoltate” [1, p. 7].

La etapa actuală, politicile de tineret din R. Moldova se bazează pe două documente de bază: Legea cu privire la tineret (nr. 279-XIV din 11 ianuarie 1999), care definește politicile de tineret și Strategia pentru tineret, care stabilește prioritățile statului în domeniul tineretului. Unul din interesele naționale ale Republicii Moldova este orientarea spre refacerea moral-spirituală a tinerilor, restabilirea conștiinței naționale a poporului. În perioada transformărilor profunde în viața socială, apelul la cultura tradițională semnifică, mai întîi de toate, îmbogățirea experienței și a cunoștințelor. După cum a subliniat pedagogul american Herbert Shlesberg, experiența mondială demonstrează: „se poate împrumuta de la alte popoare tehnologia, dar nu se poate împrumuta spiritul, forțele spirituale; ele iau naștere din principiile existenței poporului și sunt profund naționale”[2, 169]. Cea mai răspîndită doctrină morală declarată în Republica Moldova este cea religioasă – creștin-ortodoxă. Secole la rînd Biserica a demonstrat că a fost, a rămas și va rămîne un centru important de conservare a patrimoniului cultural și ale tradițiilor strămoșilor noștri, ceea ce este mîndria și demnitatea poporului nostru. De educația moral-spirituală a tineretului trebuie să se ocupe statul în strînsă colaborare cu instituțiile de educație morală, incluzînd aici școala și, bineînțeles, comunitățile religioase din țară. Aceasta înseamnă că statul trebuie să se îngrijească de elaborarea actelor legislative care să regleze accesul organizațiilor religioase în structurile învățămîntului, serviciilor sociale, ocrotirii sănătății și celor ale armatei.

Reformele politice, sociale, economice și culturale care au avut loc în ultimele decenii în republica noastră s-au reflectat destul de serios asupra sănătății și bunăstării morale, emoționale și fizice a tineretului. Toate aceste schimbări care au loc în societate fac tinerii vulnerabili și îi supun riscurilor. Deseori se declară că tinerii sunt sănătoși, energici, au toată viața înaintea și de aceea nu au nevoie de un sprijin deosebit. În realitate, însă, tinerii se confruntă cu multe probleme și riscuri. Efectele tranziției se manifestă prin creșterea grupurilor de tineri excluși sau marginalizați, care consumă substanțe (consumul de tutun, alcool și alte droguri), sunt victimizați sau adoptă comportamente agresive. Mulți tineri au o percepție sumbră a viitorului, stări de incapacitate și incertitudine. Comportamentele riscante ale tinerilor constituie o problemă medico-socială de importanță majoră. Aceste pericole pot fi prevenite, investind în tineri și oferindu-le informațiile, serviciile și oportunitățile de care au nevoie pentru a face alegeri înțelepte și sănătoase. Realizînd aceste investiții astăzi, putem ajuta tinerii să construiască un viitor mai bun mîine. Ei vor avea posibilitate să se perfecționeze continuu din punct de vedere profesional pentru a putea concura pe piața muncii, să cunoască

noile tehnologii informaționale și de comunicare, să facă față unor noi riscuri pentru sănătatea și dezvoltarea lor, să ia decizii informate privind diverse aspecte ale vieții, apărându-și concomitent autonomia personală, pe care o prețuiesc mult. Tinerii au dreptul la protecția vieții lor. Orice societate democratică are ca prim scop asigurarea drepturilor individuale. Drepturile individuale ale omului includ ideea că toate persoanele au drepturi specifice: dreptul la libertate, la viață, la fericire. Un guvern este apreciat, în primul rînd, după faptul cum protejează aceste drepturi.

Actele normative și legislative cu privire la tineret formulează condițiile de bază cu un conținut economic și social care contribuie la dezvoltarea și afirmarea tinerilor. Tinerii au dreptul să fie informați și să beneficieze de acces la servicii de dezvoltare a deprinderilor de viață; acces la servicii de educație, sănătate, organizare a timpului liber, precum și la justiție; un mediu sigur și care să le ofere susținere; oportunități de participare și de exprimare a opiniei. O politică de tineret inoportună poate fi temei pentru propagarea nesăbuită în societate a unor forme inefecte de conduită, care molipsește repede pături largi ale societății. Așa se întîmplă, de exemplu, cu homosexualitatea. Rezoluția adoptată în ianuarie curent de Parlamentul Europei prevede să se facă educația în școli în spiritul acceptării homosexualității, ba chiar fixează și data consacrată combaterii homofobiei. Societatea, pe lîngă faptul că e îndemnată să respecte o anumită minoritate, i se mai impune ca normă un viciu. În consecință, promovarea păcatului, ademenește și pe acei care ar putea să combată această anomalie și să întemeieze familii sănătoase.

O națiune nu se poate preocupa de viitorul ei fără să își educe tineretul, care de fapt reprezintă viitorul. Una din prioritățile prezentului ar trebui să fie situația tineretului și măsurile ce se impun pentru rezolvarea problemelor tineretului. Pentru a prezenta tineretul în prezent este necesar să-i definim patrimonial spiritual și material care îl formează. Educația pentru toate timpurile și pentru toate popoarele constituie cel mai important fenomen al vieții spirituale a societății. Fără educație este de neconceput viața societății umane, or semnificația ei este transmiterea cunoștințelor acumulate și a experienței de viață. Este important ca punctul primordial al oricărei societăți să fie educarea moral-spirituală a tineretului. Biserica reprezintă fundamentul unei educații sănătoase. Ea ajută la formarea noastră ca ființe umane prin principiile pe care le cultivă: iubirea, bunătatea, blîndețea, pacea, răbdarea, fidelitatea. Pentru a le pune cât mai ușor în practică, tînărul trebuie să se obișnuiască cu ele și să le dorească. De aceea, el trebuie condus spre această obișnuință prin educație, chiar de la o vîrstă fragedă. Acest lucru i-ar permite mai tîrziu, ca în condițiile în care cunoaște binele și are ca ajutor rațiunea și voința, să săvârșească acest bine. Principalele motoare ale procesului de educație moral-spirituală sunt familia, școala și biserica. Familia este esențială pentru un copil deoarece ea îi asigură primul model de viață și îl inițiază în societatea în care se va forma. Școala are o importanță deosebită între mijloacele de educație întrucît ea dezvoltă facultățile intelectuale, judecata, promovează simțul valorilor și pregătește pentru viața profesională. Educația religioasă din școală este importantă pentru faptul că ea îi ajută pe tineri să găsească adevărata semnificație a propriei vieți, sau răspunsuri la întrebările neelucidate încă.

Acceptând aportul și contribuția Bisericii Ortodoxe de-a lungul veacurilor în educarea și formarea spirituală a tineretului, putem cu siguranță vorbi despre necesitatea colaborării bilaterale și fructuoase între Biserică și Stat, în elaborarea politicii de tineret cu scopul de a educa tînăra generație în spiritul dragostei față de aproapele, față de familie și Patrie; în sentimentul moral-duhovnicesc, care va da naștere unor cetățeni vrednici și destoinici; în conformitatea cu tradițiile și obiceiurile poporului nostru – nesecat izvor al culturii, folclorului și artei moldovenești.

Bibliografie

1. Darie, T. Politici de tineret: Realități și perspective, Chișinău, 2008
2. Popescu, D. Hristos, Biserică, societate. București, 1998
3. Puterea politică și coeziunea socială în Republica Moldova / Academia de Științe a Moldovei, Chișinău, 2010.